



ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตปัจจุบัน โดยเฉพาะประเทศไทยซึ่งกำลังพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทั้งทางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี การพัฒนาประเทศจะเจริญรุ่งเรืองมากและรวดเร็วเพียงใดขึ้นอยู่กับกำลังคน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาคนให้มีคุณภาพ โดยการให้การศึกษากับประชาชนอย่างทั่วถึงกัน รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษา จึงมุ่งพัฒนาคนนี้อย่างจริงจัง โดยจัดขยายเพิ่มปริมาณการศึกษาทุกระดับให้เพียงพอแก่ประชาชน แต่ที่ประสบปัญหาในด้านการขาดแคลนครูผู้สอนในทุกระดับการศึกษาที่เพิ่มขึ้น วิธีแก้ก็คือขยายการฝึกหัดครูเพื่อเพิ่มจำนวนนิสิต นักศึกษา การแก้ปัญหาคาดแคลนครู โดยการเพิ่มปริมาณนิสิตนักศึกษาในสถาบันครูทำได้ไม่มากนัก แต่การฝึกอบรมนิสิต นักศึกษาให้มีคุณภาพทั้งด้านวิชาการ และการสอนจนสำเร็จเป็นครูที่มีคุณภาพนั้นมีขบวนการสลับซับซ้อนมาก เพราะปัจจุบัน การศึกษาทางด้านการสอนและทฤษฎียังไม่เพียงพอสำหรับนิสิตนักศึกษาสาขาวิชาครูที่จะออกไปประกอบอาชีพได้ เพราะการสอนในชีวิตจริงนั้นครูจะประสบปัญหาต่าง ๆ ทั้งปัญหาที่เกิดจากการสอนของครู และปัญหานักเรียน ดังนั้นนิสิตนักศึกษาจึงต้องศึกษาประสบการณ์ทางการสอนและปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนจริงให้มากที่สุดโดยการออกไปฝึกสอนตามโรงเรียนต่าง ๆ เป็นการศึกษาวิชาการภาคปฏิบัติ เพื่อจะได้นำวิชาความรู้และทฤษฎีที่เรียนไปใช้ฝึกแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดในห้องเรียนจริง การฝึกสอนจะทำให้มีนิสิตมีโอกาสดลองหลักการและวิธีการสอนต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาจากสถานศึกษาและตำราในสภาพการณ์จริงเพื่อให้ได้มาซึ่งวิธีการที่ดีโดยปรับปรุงแก้ไขปัญหา ข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่

พบในขณะที่สอน¹ เบอร์เจส บี. และคณะ² ได้กล่าวถึงความสำคัญในการฝึกสอนว่าเป็นการฝึกให้นิสิตหรือนักเรียนครูได้ทดลองปฏิบัติหาประสบการณ์ตรงเพื่อเพิ่มพูนทักษะการเป็นครูหรือเพื่อนำเอาทฤษฎีทางการศึกษาและหลักการสอนต่าง ๆ ไปใช้ในโรงเรียนฝึกสอน โดยมีครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์เป็นผู้แนะนำช่วยเหลือ การฝึกสอนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยผลิตครูให้มีคุณภาพ ดังที่ ดร. วิจิตร ศรีสะอ้าน ได้กล่าวถึงความสำคัญของการฝึกสอนตอนหนึ่งว่า³ "...ครูเรียนภาคทฤษฎีจบไปแล้วมากมาย แต่นำไปปฏิบัติในชีวิตการสอนจริง ๆ ไม่ได้หรือไต่ยาก จึงจำเป็นต้องมีการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กันไป"

การแก้ปัญหาการขาดแคลนครูด้วยวิธีเพิ่มปริมาณนิสิต นักศึกษาในสถาบันฝึกหัดครู ทำให้นิสิต นักศึกษา เพิ่มจำนวนขึ้นมากมาย นิสิตนักศึกษาเหล่านี้จำเป็นต้องออกไปฝึกสอนตามโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อหาประสบการณ์ การฝึกสอนเป็นเรื่องที่ต้องขอความร่วมมือระหว่างบุคคลและหน่วยงานหลายฝ่าย ปัญหาที่สถาบันฝึกหัดครู เช่น คณะครุศาสตร์ กำลังเผชิญอยู่ปัจจุบัน คือ ปัญหาเรื่องขอความร่วมมือจากโรงเรียนที่จะส่งนิสิตออกไปฝึกสอน จำนวนโรงเรียน ชั้นเรียน ที่จะส่งนิสิตออกไปฝึกสอนได้ รวมทั้งความร่วมมือของอาจารย์ พี่เลี้ยง ตามโรงเรียนต่าง ๆ คณะครุศาสตร์ได้พยายามหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้อยู่ในปีการศึกษา 2515 ได้ริเริ่มโครงการฝึกสอนเป็นทีมขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของประสบการณ์วิชาชีพครู และเพื่อแก้ปัญหาคาดแคลนครูโรงเรียนและโรงเรียนที่จะส่งนิสิตไปประจำการ

ปัญหาเรื่องการเพิ่มจำนวนนิสิต นักเรียนฝึกหัดครู มิได้จำกัดอยู่ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเท่านั้น คณะศึกษาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยอื่น รวมทั้งวิทยาลัยครูทั่วประเทศ

¹ ละเมียด ลิมอักษร คู่มือฝึกสอน หน้า 1-2.

² Burr, James B. and Others Student Teaching in the Elementary School, Harding and Leland B. Jacobs New York Appleton-Century-Grofts, 1950 p.125-126.

³ ดร. วิจิตร ศรีสะอ้าน "หลักสูตรฝึกหัดครูที่ใช้ในปัจจุบัน" วิทยาสาร พ.ย. 2513 หน้า 57-58.

กำลังได้รับความกระทบกระเทือนเป็นอย่างยิ่ง เป็นที่คาดหมายว่าหากการเพิ่มจำนวนโรงเรียน และนักศึกษาฝึกสอนยังคงดำเนินไปในอัตราส่วนที่ไม่สมดุลดังในปัจจุบัน อีก 5 ปีข้างหน้า สถาบันฝึกหัดครูจะไม่สามารถหาโรงเรียนให้นักศึกษาสอนได้เพียงพอ

ความพยายามที่จะจัดประสบการณ์วิชาชีพครูให้นิสิต และนักเรียนฝึกหัดครู โดยไม่ต้องไปฝึกในสภาพการณ์จริงของนักเรียน ได้เริ่มมาประมาณสิบปีนี้เองด้วยการจำลองสถานการณ์ของห้องเรียน และรวบรวมปัญหาการสอนต่าง ๆ ไว้อย่างมีระบบ ดำเนินการควบคู่ไปกับการฝึกทักษะการสอนด้วยวิธีการสอนแบบจุลภาค

การสร้างสถานการณ์จำลอง (Simulation) เป็นนวัตกรรมทางการศึกษา ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่จะจัดบรรยากาศให้นิสิตฝึกสอนได้เผชิญปัญหาการสอนต่าง ๆ อย่างมีระบบ⁴ แต่ความสามารถแก้ปัญหการสอนต่าง ๆ เพียงอย่างเดียวไม่สามารถทำให้นิสิตฝึกสอนเป็นครูที่ดีได้ นิสิตต้องมีทักษะการสอนในวิชาต่าง ๆ ใต้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกัน ในขณะที่การสร้างสถานการณ์จำลองจะช่วยให้นิสิตสามารถแก้ปัญหการสอนได้ การสอนแบบจุลภาคจะช่วยเพิ่มทักษะการสอน การสร้างสถานการณ์จำลอง และการสอนแบบจุลภาคจึงต้องใช้ควบคู่กันไป

ความพยายามที่จะใช้สอนแบบจุลภาคและสถานการณ์จำลองเพื่อแก้ปัญหการสอนได้เริ่มขึ้นในเมืองไทยประมาณ พ.ศ. 2515 วิทยาลัยครูธนบุรีเป็นแห่งแรกที่ได้เริ่มฝึกทักษะการสอนแบบจุลภาคอย่างจริงจังโดยใช้เครื่องมือที่ก่เสียงแบบคล้ายเป็นตัวสะท้อนให้นิสิตฝึกสอนประเมินผลพฤติกรรมของตน ส่วนสถาบันที่เริ่มแนวความคิดการรวมสถานการณ์จำลอง และการสอนแบบจุลภาคเข้าด้วยกันคือ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในโครงการเพิ่มประสิทธิภาพของครู (More Effective Teacher-MET) ใน พ.ศ. 2515 และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งเริ่มโครงการฝึกสอนในห้องปฏิบัติการ

⁴ดร. ชัยยงค์ พรหมวงศ์ "การสร้างสถานการณ์จำลองและการสอนจุลภาคเพื่อแก้ปัญหการสอน" เอกสารประกอบการสอนวิชาการสอนแบบจุลภาค ภาคต้น ปีการศึกษา 2517.

ใน พ.ศ. 2516 อย่างไรก็ตามสถาบันการศึกษาดังกล่าวมาแล้วยังขาดแบบฝึกทักษะและเครื่องมือซึ่งจะทำโปรแกรมการฝึกสอนด้วยสถานการณ์จำลองให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดย แผนกวิชาโสตทัศนศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของแบบฝึกทักษะ การสอนแบบจุลภาค และชุดจำลองสถานการณ์สำคัญของการสอนว่า เป็นหัวใจของการนำการสอนแบบจุลภาค และจำลองสถานการณ์มาใช้ในการฝึกสอน จึงได้เริ่มโครงการผลิต แบบฝึกทักษะการสอนแบบจุลภาคและระบบชุดสถานการณ์จำลองขึ้น

ชุดสถานการณ์จำลอง จะจินตนาการเมืองและโรงเรียนขึ้นมาแห่งหนึ่งให้เป็นตัวแทนของโรงเรียนในประเทศไทยมีการสมมุติครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนที่มีตัวคนมีทะเบียนประวัติ ในชุดสถานการณ์จำลองจะประกอบด้วยปัญหาการสอนต่าง ๆ เป็นหน่วยใหญ่ ๆ ดังนี้คือ

1. ปัญหาความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง
2. ปัญหาความประพฤตินักเรียน
3. ปัญหาเกี่ยวกับครู
4. ปัญหาการสอนวิทยาศาสตร์
5. ปัญหาการสอนสังคมศึกษา
6. ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษ
7. ปัญหาการเลือกและใช้สื่อการสอน

ผู้วิจัยได้ศึกษาและเล็งเห็นถึงคุณค่าของการสร้างแบบจำลองสถานการณ์ปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวว่าจะประโยชน์ต่อนิสิตฝึกสอนที่จะใช้ฝึกแก้ปัญหาที่นอกทำการฝึกสอนจริง จึงได้เลือกวิจัยและสร้างสถานการณ์จำลองในหัวข้อ "ปัญหาการเลือกและใช้สื่อการสอน" เหตุที่ผู้วิจัยเลือกหัวข้อนี้ เนื่องจากในปัจจุบันจะเห็นได้ว่า จำนวนนักเรียนที่เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนต่าง ๆ มีมากกว่าในสมัยก่อนหลายเท่า วิชาการศึกษาต่าง ๆ ที่ต้องเรียนก็มีเพิ่มมากขึ้นกว่าสมัยก่อนทั้งรายการวิชาและเนื้อหาซึ่งมีขอบข่ายกว้างขวางละเอียดลึกซึ้งขึ้น ดังนั้นครูคนหนึ่ง ๆ จึงต้องรับภาระในการอบรมสั่งสอนนักเรียนมากยิ่งขึ้น

ประกอบกับการศึกษาแผนใหม่มุ่งให้เหมาะสมกับพัฒนาการ (Development) และวุฒิภาวะ (Maturity) ของนักเรียนแต่ละคนโดยทั่วกัน ครูจะใช้การสอนโดยวางเพียงอย่างเดียวยังไม่เป็นการเพียงพอ ในวงการศึกษปัจจุบันจึงพยายามคิดค้นหาวัสดุทัศนอุปกรณ์และสื่อการสอนใหม่ ๆ ที่จะช่วยให้นักเรียน เรียนได้ผลทันกับความเจริญก้าวหน้าของโลกปัจจุบัน และได้รับประสบการณ์ในการเรียนรู้มากขึ้น ดังเช่นที่ จอห์น ดีวีย์⁵ นักการศึกษาที่สำคัญคนหนึ่งของอเมริกาได้ให้ความเห็นว่า "ภาระที่สำคัญของโรงเรียนในการจัดประสบการณ์ให้นักเรียนมิใช่แต่เพียงวางหลักสูตรเอาไว้อย่างสวยงามเท่านั้น แต่จะต้องรู้จักเลือกเอาวัสดุทัศนอุปกรณ์มาใช้ประกอบการสอนด้วยจึงจะทำให้ประสบการณ์นั้นมีคุณค่าส่งผลให้เด็กเรียนเจริญงอกงาม" วัสดุทัศนอุปกรณ์หรือสื่อการสอนต่าง ๆ แมว่าจะมีคุณค่าและประโยชน์ในการเรียนการสอนมากแต่ก็ไม่สามารถใช้แทนตัวครูได้ ทั้งนี้เพราะสื่อการสอนเป็นเพียงอุปกรณ์ช่วยประกอบการสอนให้มีความหมายยิ่งขึ้น โดยครูเป็นผู้ใช้ในการถ่ายทอดแนวความคิดแก่นักเรียน การที่ครูจะเลือกและใช้สื่อการสอนให้ได้อผลดีและมีประสิทธิภาพนั้นต้องอาศัยการศึกษาหาความรู้และฝึกปฏิบัติความรู้อีกด้วย ดังจะเห็นว่าสถาบันฝึกหัดครูต่าง ๆ ใ้ยอมรับเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับทางด้านวัสดุทัศนศึกษาให้นักศึกษาได้เรียนเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจในการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอนต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง แต่ส่วนใหญ่แล้วจะเน้นแต่ในด้านเนื้อหาวิชาภาคทฤษฎี มิได้มุ่งให้นักศึกษาทดลองฝึกปฏิบัติและฝึกค้นแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเองเท่าที่ควร⁶ นิสิตจะได้ออกปฏิบัติใช้อย่างจริงจังและเผชิญปัญหาต่าง ๆ ก็เมื่อออกฝึกสอน แต่เนื่องจากระยะเวลาการฝึกสอนมีน้อย สภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่นิสิตไปฝึกสอนแตกต่างกัน นิสิตอาจไม่ได้ประสบปัญหาการฝึกสอนครบทุกปัญหา ทักษะการสอนบางอย่างที่เป็นพฤติกรรมที่ดี หากครูผู้เลี้ยงไม่เห็นด้วยก็เป็นการยากที่นิสิตจะมีโอกาสฝึกฝน

⁵Salor, Galen I. and Alexander, William M; Curriculum Planning for Modern Schools, Holt, Rinehart and Winston, Inc., N.Y.

⁶คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เอกสารสัมมนาการฝึกสอนปี 2511.

ดังนั้นความมุ่งหวังที่จะให้นิสิตได้ฝึกทดลองนำเอาทฤษฎีทางการศึกษาและหลักการสอน มาใช้ฝึกทักษะการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างสมบูรณ์ในช่วงเวลาการฝึกสอนจึงเป็นไปได้ ภัยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาและสร้างสถานการณ์จำลองในหัวข้อ เรื่อง "ปัญหาการเลือกและใช้สื่อการสอน" เพื่อใช้เป็นอุปกรณ์ที่จะช่วยเพิ่มพูนทักษะใน ด้านต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว แก่นิสิตก่อนที่จะออกทำการฝึกสอนจริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพัฒนาการและวิธีการสร้างสถานการณ์จำลองสำหรับแก้ปัญหา ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเลือก และการใช้สื่อการสอนโดยเน้นถึงปัญหา การฝึกสอนที่เกิดขึ้น ส่วนใหญ่ในระดับประถมศึกษาตอนปลาย
2. เพื่อสร้างสถานการณ์จำลองในลักษณะและสภาพของเมืองที่แสดงให้เห็น เรื่องราวต่าง ๆ เช่น ลักษณะที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ประชากร การเศรษฐกิจและอื่น ๆ นอกจากนี้ยังสร้างสภาพจำลองของโรงเรียนซึ่งประกอบด้วย ชั้นเรียน นักเรียน หลักสูตร คู่มือครู ระเบียบสะสมของนักเรียนแต่ละคน แผนภูมิสังคมมิติ ส่วนสถานการณ์จำลองเกี่ยวกับปัญหาจะแสดงออกมาในรูปของแถบบันทึกภาพ การบรรยายเหตุการณ์ การแสดงบทบาท สไลด์ประกอบคำบรรยาย และหัวข้ออภิปรายการแก้ปัญหาสำหรับผู้ฝึกใช้พร้อมคู่มือเฉลยและ นำมาวิเคราะห์ปรับปรุงให้มีคุณภาพ
3. ทดลองใช้สถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นกับนิสิตที่ยังไม่มีประสบการณ์ในการ สอน เพื่อฝึกทักษะ การแก้ปัญหาในเรื่องเกี่ยวกับการเลือกและการใช้สื่อการสอนอย่างมี เหตุผลและเป็นไปตามหลักวิชา จากนั้นก็นิสิตตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นต่อการ แก้ปัญหาหลังจากฝึกใช้สถานการณ์จำลอง

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เน้นด้านการศึกษาพัฒนาการการสร้างสถานการณ์จำลอง

สำหรับแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยเน้นปัญหาการฝึกสอนเพื่อนำมาสร้างสถานการณ์จำลอง

2. สถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นนี้เป็นเพียงสถานการณ์จำลองปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเลือกและใช้สื่อการสอนในระดับประถมปลาย

3. ปัญหาการเลือกและการใช้สื่อการสอนได้มาจากการศึกษาค้นคว้าหนังสือ ตำรา เอกสารอ้างอิงต่าง ๆ และโดยการสัมภาษณ์นักวิชาการครู และผู้มีความรู้ประสบการณ์ทางด้านสื่อการสอนโดยตรง

4. จากปัญหาทั้งหมดได้พิจารณาเลือกเฉพาะปัญหาที่สำคัญและเห็นว่าเป็นที่ต้องแก้ไขก่อนมา 4 ปัญหา คือ

- ก. ปัญหาครูเลือกและใช้สื่อการสอนไม่เหมาะสม
- ข. ปัญหาการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุ
- ค. ปัญหาการใช้อุปกรณ์ประเภทเครื่องฉาย
- ง. ปัญหาการใช้วิทยากรจากแหล่งชุมชนมาช่วยสอน

5. สถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นนี้จะนำไปใช้กับนิสิตระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 ที่จะออกฝึกสอนโดยมุ่งให้นิสิตผู้ใช้ใ้รู้จักวิธีแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเลือกและใช้สื่อการสอน พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นต่อการแก้ปัญหาหลังจากฝึกใช้สถานการณ์จำลอง

วิธีดำเนินการค้นคว้าและวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการสร้างสถานการณ์จำลองในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเลือกและใช้สื่อการสอน จากหนังสือ เอกสารอ้างอิงต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2. กำหนดปัญหาที่จะนำมาสร้างสถานการณ์จำลอง โดยพิจารณาเลือกปัญหาที่เห็นว่าสำคัญและต้องแก้ไขก่อนมา 4 ปัญหาจากปัญหาที่ศึกษาได้ทั้งหมด

3. สร้างและเสนอปัญหาพร้อมทั้งวิธีการแก้ปัญหาออกมาใน 4 ลักษณะคือ เขียนบรรยายเหตุการณ์ การแสดงบทบาท สไลด์ชุดประกอบคำบรรยาย และแถบบันทึกภาพ

4. สร้างคู่มือครู คู่มือนิสิต ระเบียบสะสมของนักเรียนเพื่อใช้กับแผนการแก้ปัญหาที่สร้างขึ้น

5. ทดลองใช้สถานการณ์จำลองปัญหาที่สร้างขึ้นกับนิสิตที่เรียนทางการศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 ที่จะออกฝึกสอน เพื่อฝึกให้รู้จักคิดค้นแก้ปัญหาด้วยตนเองอย่างมีเหตุผลและถูกต้องตามหลักวิชา พร้อมทั้งให้นิสิตได้แสดงความคิดเห็นต่อการแก้ปัญหาหลังจากฝึกใช้สถานการณ์จำลอง วิจัยผลที่ได้รับ

6. สรุปผลการวิจัยและเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้น จะได้นำมาใช้เป็นอุปกรณ์การสอน เพื่อฝึกให้นิสิตรู้จักแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง รู้จักคิดค้นหาวิธีการใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างมีหลักวิชาทำให้เกิดทักษะและความมั่นใจในการเผชิญและแก้ไขปัญหามือต้องออกทำการสอนจริง

2. เป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์และความรู้ในสภาพต่าง ๆ แก่นิสิตก่อนออกฝึกสอน และเป็นที่ยอมรับว่านิสิตที่มีการเตรียมฝึกใช้สถานการณ์จำลองนี้จะสำเร็จการศึกษาไปเป็นครูที่สามารถแก้ปัญหากการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสถาบันฝึกหัดครูในการปรับปรุงคุณภาพของการผลิตครูและจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาของชาติ ในการที่จะมุ่งพัฒนาคุณภาพทั้งครูและนักเรียน

ข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับการวิจัยครั้งนี้

1. ผลจากการทดสอบที่เฉลี่ยเหนือเกณฑ์ 75 % ซึ่งถึงประสิทธิภาพของสถานการณ์จำลองนี้

2. บทเรียนต่าง ๆ ที่นำมาเป็นปัญหาในการสร้างสถานการณ์จำลองถือเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนจริงตามหลักสูตร ของโรงเรียนในสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้น

3. ผู้วิจัยถือว่าแบบทดสอบที่ใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลการใช้สถานการณ์จำลองนั้น สามารถตรวจสอบความคิดเห็นของผู้ที่มาฝึกใช้สถานการณ์จำลองได้

4. ความคิดเห็นของผู้ฝึกทดลองใช้สถานการณ์จำลองที่เลือกมาเป็นตัวอย่างประชากรที่ผู้วิจัยเชื่อถือได้ และถือเป็นตัวแทนของนิสิต ที่ยังไม่มีประสบการณ์ในการฝึกสอนจริง

คำจำกัดความของคำที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายของคำต่าง ๆ ที่ใช้ตรงตามความมุ่งหมายของผู้วิจัยจึงขอกำหนดคำจำกัดความของคำต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. สถานการณ์จำลอง หมายถึง สภาพการณ์ซึ่งจำลองด้วยการใช้สื่อต่างๆ จากเหตุการณ์จริงของปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนประกอบด้วย
 - 1.1 คู่มือครูบรรยายให้เห็นเรื่องราว สภาพของเมืองที่สร้างขึ้น สภาพจำลองของโรงเรียนซึ่งประกอบไปด้วยชั้นเรียน นักเรียน และ ครู
 - 1.2 เอกสารคู่มือครู หลักสูตร ระเบียบสะสมของนักเรียนแต่ละคน สมุดรายงานผลการเรียนของนักเรียน
 - 1.3 แบบจำลองของปัญหา (Model) ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนประณปีที่5 ซึ่งเสนอเรื่องราวปัญหาโดยใช้สื่อต่าง ๆ 4 แบบ คือ การเขียนบรรยายเหตุการณ์ การแสดงบทบาท สไลด์ประกอบคำบรรยาย และเทปโทรทัศน์ พร้อมทั้งคู่มือเฉลยการแก้ปัญหา
2. การบรรยายเหตุการณ์ หมายถึงแบบจำลองของปัญหาชนิดหนึ่งซึ่งเสนอออกมาในลักษณะของเรื่องสั้นบรรยายเหตุการณ์ของปัญหาที่เกิดขึ้น

3. การแสดงบทบาท หมายถึงแบบจำลองปัญหาชนิดหนึ่งซึ่งเสนอเรื่องราว พร้อมทั้งสร้างและกำหนดบทบาทการแสดงของตัวละครไว้ เช่น บทบาทของครู นักเรียน ผู้ปกครอง เป็นต้น แล้วให้ผู้ที่มีโอกาสสถานการณ์จำลองเข้าสวมบทบาท ตัวละครในเรื่อง เพื่อแสดงบทบาทการแก้ปัญหา

4. สไลด์ชุดประกอบคำบรรยาย หมายถึงแบบจำลองของปัญหาชนิดหนึ่งซึ่งเสนอเรื่องราว เหตุการณ์ที่เป็นปัญหาออกมาในรูปของสไลด์ เป็นภาพต่อเนื่องกันพร้อมเสียงบรรยายประกอบ

5. แถบบันทึกภาพ หมายถึงแบบจำลองปัญหาชนิดหนึ่งซึ่งบันทึกเรื่องราวเหตุการณ์ตอนใดตอนหนึ่ง ที่เป็นปัญหาค่ายแถบบันทึกได้ทั้งภาพและเสียงพร้อมกันไป

6. โรงเรียน ในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มสมาชิกที่ร่วมวิจัยได้ช่วยกันสมมติโรงเรียนในจินตนาการขึ้นโดยให้ชื่อว่า "โรงเรียนชานเมืองวิทยา" (ลักษณะที่ตั้งและรายละเอียดเกี่ยวกับโรงเรียนศึกษาได้จากคู่มือครูในภาคผนวก)

7. ครู หมายถึงผู้ทำการสอนในโรงเรียนชานเมืองวิทยา ครูผู้สอนซึ่งถือว่าเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในสถานการณ์จำลองทั้งหมดกำหนดไว้ว่าจะเป็นผู้ใดก็ได้ที่จะเข้ามารับบทบาทหรือเป็นตัวแทนในการแก้ปัญหา ดังนั้นจึงไม่จำกัดเพศของครูผู้สอน

8. นักเรียน ในที่นี้หมายถึงนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนชานเมืองวิทยา และจะมีบทบาทต่าง ๆ เป็นไปตามที่ผู้วิจัยกำหนดในสถานการณ์จำลองแต่ละแบบ

9. ความคิดเห็น คือ ความรู้สึกส่วนบุคคลที่มีต่อคำถามในแบบประเมินผล โดยไม่มีผู้วิจัยว่าเหมาะสมหรือไม่ ดีหรือไม่ ซึ่งตามพจนานุกรมการศึกษากล่าวว่า "ความเชื่อถือ การตัดสินใจ ความคิด ความรู้สึก ความประทับใจเป็นสิ่งที่มิได้มาจากการพิสูจน์ หรือซึ่งนำหน้ากว่าถูกต้องหรือไม่"

10. ปัญหา ในที่นี้หมายถึง ปัญหาการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาตอนปลายซึ่งเกิดขึ้นกับนิสิตฝึกสอน และครูประจำการ เป็นปัญหาที่สำคัญและต้องแก้ไขก่อน

11. สื่อการสอน หมายถึงอุปกรณ์การสอนแบบต่าง ๆ ทุกชนิด อาจเป็นประเภทวัสดุ เครื่องมือ หรือกิจกรรมที่ครูนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้



การวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาวิทยานิพนธ์และเอกสารทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับปัญหาการเลือกและใช้สื่อการสอนพบว่า มีผู้ทำและวิจัยกันบ้างแล้วพอสมควร แต่สำหรับงานวิจัยในเรื่องการสร้างสถานการณ์จำลองนั้นแม้ในต่างประเทศจะมีผู้ทำกันแล้วแต่ก็ยังไม่มีการวิจัยโดยตรงเกี่ยวกับการสร้างสถานการณ์จำลองปัญหาการเลือกและใช้สื่อการสอน สำหรับงานวิจัยในประเทศ เนื่องจากการสร้างสถานการณ์จำลองนี้ยังนับว่าเป็นนวัตกรรมใหม่ในวงการศึกษายังมิได้มีการวิจัยอย่างแพร่หลายนักและยังไม่มีผู้ใดคิดสร้างขึ้นเป็นแบบมาตรฐานเพื่อใช้อย่างสมบูรณ์ จึงจะเห็นได้จากการศึกษาค้นคว้าซึ่งจะนำมากล่าวเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาวินิจฉัยฉบับนี้ โดยจะแบ่งกล่าวถึงผลการศึกษาและการวิจัยต่าง ๆ เป็น 2 หัวข้อใหญ่ คือ ด้านที่เกี่ยวกับการสร้างสถานการณ์จำลอง และด้านที่เกี่ยวกับปัญหาการเลือกและใช้สื่อการสอน

ก. การวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างสถานการณ์จำลอง

ศูนย์อินโนเทค (Innotech Center) ซึ่งเป็นหน่วยงานของซีมีโอ (SEAMEO) ที่ประเทศเวียดนามได้เป็นศูนย์ที่ค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับนวัตกรรมใหม่ ๆ ทางการศึกษาที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอน ได้ทำการศึกษาวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระบบการศึกษา เพื่อนำนวัตกรรมต่าง ๆ ที่ได้จากการวิจัยแล้วนั้นมาเป็นแบบของการศึกษาสำหรับประเทศในกลุ่มอาเซียนตะวันออกเฉียงใต้

สำเร้ง บุญเรืองรัตน์⁷ เป็นผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัยของศูนย์ซึ่งทำเมื่อ

⁷สำเร้ง บุญเรืองรัตน์ "การศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูในห้องเรียน"

พ.ศ.2515 ได้กล่าวถึงการวิจัยครั้งนี้ว่า เป็นการศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนระดับ ประถมและมีชมตลอดจนวิธีแก้ปัญหานั้นของครูในกลุ่มประเทศซีมีโอ ซึ่งมีอินโดนีเซีย ลาว เขมร เวียดนามใต้ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และ ไทย ทั้งนี้เพื่อจะปรับปรุง คุณภาพของครู การวิจัยครั้งนี้ยาวนานคาร์ (Munanda) เป็นผู้ควบคุมงานวิจัย กลุ่ม ตัวอย่างเป็นครูในโรงเรียนในเมืองในชนบท เป็นครูประถมจำนวน 70 คน เลือกมา ประเทศละ 10 โรงเรียน ยกเว้นลาวมี 6 โรงเรียน ใช้ครูโรงเรียนละ 3 คน โรงเรียนมัธยมมี 70 โรงเรียน แต่ใช้ครูโรงเรียนละ 6 คน ให้ครูดังกล่าวเขียนรายงานตามแบบสอบถามที่ถามเกี่ยวกับ ปัญหาของเด็กและวิธีแก้ปัญหามาของครู ผลการวิจัยพบปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุดในระดับประถม ในประเทศไทย คือ

1. นักเรียนแสดงความไม่สุภาพ และไม่เคารพนับถือครู
2. หนีโรงเรียน
3. เรียนหนังสือไม่ตั้งใจ และมักไม่สนใจเรียน ชอบรบกวนชั้นในขณะครูสอน
4. ฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน
5. แสดงพฤติกรรมก้าวร้าว
6. ครูและนักเรียนลืมนำวัสดุอุปกรณ์สำคัญมาใช้ในการเรียนการสอน

วิธีการที่ครูใช้แก้ปัญหา คือ

1. การลงโทษ คุก ค่า เขียน ขู่ว่าจะรายงานครูใหญ่
2. ให้ความช่วยเหลือ และความสนใจเป็นรายบุคคล
3. ให้คำแนะนำคำอธิบาย เช่น ให้คำแนะนำเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เหมาะสม
4. ไม่สนใจข้อปัญหานั้น เช่น เดินออกไปนอกห้องเรียน เสีย
5. ทำการศึกษาเป็นรายกรณี
6. โยงปัญหาให้ผู้อื่นแก้ เช่น ให้นักเรียนแก้เอง ให้ครูใหญ่หรือครูอื่นแก้
7. ร่วมมือกับครูหรือผู้อื่นในการแก้ปัญหา

เมื่อได้ผลการวิจัยแล้ว คณะผู้วิจัยได้นำเอาปัญหาที่พบบ้างสร้างเป็นแบบจำลอง 2 แบบคือ การศึกษาเป็นรายกรณี (Case Study) และการแสดงบทบาท (Role Playing)



ไว้ใช้เป็นอุปกรณ์การสอนเพื่อฝึกแก้ปัญหาของนิสิตฝึกสอนก่อนออกทำการฝึกสอนจริง

ในปี 2517 ไพศาล อันประเสริฐ, ศิริมา เล็บครุฑ, นันทนา จุฑังคะ และ อารีย์ ัญญาวงศ์ ได้ร่วมทำโครงการวิจัยเกี่ยวกับ "การศึกษาพฤติกรรมของนิสิตและ นักศึกษาฝึกหัดครูในระดับการศึกษาต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับ ป.กศ.ต้น จนถึงระดับปริญญา ตรีในสาขาประถมและมัธยมที่ออกฝึกสอนต่อการแก้ปัญหาในชั้นเรียนและการสร้างแบบ จำลองของปัญหา (Simulation) เพื่อใช้ฝึกฝนนิสิตนักศึกษาในการคิดแก้ปัญหา ก่อน ออกฝึกสอน จากการวิจัยของไพศาล อันประเสริฐ⁸ ที่มุ่งศึกษาเฉพาะปัญหาของนิสิต ปริญญาตรีสาขาประถมศึกษาได้ดำเนินการ โดยส่งแบบสอบถามให้นิสิตปริญญาตรีสาขา ประถมในปีการศึกษา 2516 ซึ่งทำการฝึกสอนมาแล้วประมาณ 2 เดือนจำนวน 235 คน ผู้วิจัยได้ใช้วิธีพฤติกรรมวิกฤต (The Critical Incident Techniques) รวบรวมปัญหาและวิธีแก้ปัญหาทั้งที่แก้ได้และแก้ไม่ได้มาคัดเลือกและจัดอันดับความสำคัญ เพื่อนำไปสร้างเป็นแบบจำลองของปัญหาใน 2 ลักษณะ คือ การศึกษารายกรณี และการ แสดงบทบาท

การศึกษารายกรณี โดยเขียนรายละเอียดประวัติของเด็กที่มีปัญหาแต่ละราย ตลอดจนวิธีที่ครูใช้แก้พฤติกรรมปัญหาของนักเรียน

การแสดงบทบาท โดยสร้างเป็นบทบาท 2 บทบาท คือ บทบาทของนักเรียนที่ แสดงพฤติกรรม เป็นปัญหาและบทบาทของครูที่ต้องแสดงวิธีแก้ปัญหานั้น

จากการศึกษาปัญหาคั้งนี้พบว่า ปัญหาที่นักเรียนประถมศึกษาที่นิตระดับปริญญาตรี พบมากในการฝึกสอน คือ

⁸ไพศาล อันประเสริฐ "การศึกษาพฤติกรรมของนิสิตปริญญาตรีสาขาประถมที่ออก ฝึกสอนต่อการแก้ปัญหาในชั้นเรียนและการสร้างแบบจำลองของปัญหา เพื่อใช้ฝึกสอนนิสิต นักศึกษาในการคิดแก้ปัญหา" วิทยานิพนธ์ วิทยาลัยวิชาการศึกษา 2517.

- ก้าวร้าวรังแกเพื่อน ทะเลาะกับเพื่อน
- ไม่สนใจเรียน เนื่องจากปัญหาส่วนตัว และปัญหาการสอนของครู
- กุ้ยและส่งเสียงก้างในห้องเรียน
- เรียกร้องความสนใจโดยการแสดงอาการแปลก ๆ
- ขาดเรียน ไม่ทำการบ้าน ไม่ทำแบบฝึกหัดและงานที่ครูมอบหมายให้
- ลองดีกับครูฝึกสอน เช่น แกล้งถามลองภูมิ

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ว่าควรจะได้นำแบบจำลองนี้ไปใช้ฝึกแก้ปัญหาแก่นิสิตก่อนที่จะออกฝึกสอนจริง เพื่อเป็นการเตรียมพร้อมและทำให้นิสิตเกิดความมั่นใจที่จะเผชิญปัญหาจริง ๆ ในชั้นเรียน และควรนำไปศึกษาเปรียบเทียบกับนิสิตที่ไม่ได้ฝึกแก้ปัญหาจากแบบจำลองว่าจะมีความแตกต่างกันในคำนึก เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบจำลองปัญหาอื่น ๆ ที่กว้างขวางออกไป เช่น ปัญหาของครูประจำการ เป็นต้น

แทนซี และ อันวิน⁹ ได้นำเอาสถานการณ์จำลองมาใช้ในการศึกษาเป็นครั้งแรกในการอบรมครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาในเขตการศึกษาเมืองเจฟเฟอร์สัน (Jefferson Township School District) จำนวน 272 คน โดยจัดบรรยายภาคให้ผู้รับการอบรมรู้สึกว่าคุณเองอยู่ในสถานการณ์และได้รวมแก้ปัญหานั้นจริง ๆ ซึ่งจากการใช้แบบจำลองของปัญหาที่ได้จากเหตุการณ์ประจำวันทีครูใหญ่จะต้องได้พบ ปรากฏว่าผู้เข้ารับการอบรมเหล่านั้นสามารถคิดแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเขียนสรุปคุณประโยชน์ของแบบจำลองไว้ 10 ข้อ คือ

1. แบบจำลองของปัญหา เป็นสิ่งยั่วยุใหญ่ที่เข้ามาร่วมในกิจกรรมเกิดความสนใจ
2. เป็นการ ใช้กลวิธีให้บุคคลได้เข้ามาร่วมกัน ดังเช่นการแข่งขัน

⁹Tansey, P.J. and Unwin, Derick, Simulation and Gaming in Education, Methuem Educational Ltd., 1969, 152 pp.

3. ช่วยให้นักเรียนสามารถทำการสอนได้ในช่วงเวลายาว แม้กับนักเรียนที่ไม่สนใจ
4. เป็นการสร้างความรู้สึกที่เป็นจริงและ เกิดสัมพันธภาพขึ้นในห้องเรียน
5. ช่วยให้ผู้สามารถรวมปัญหาและทำให้ปัญหานั้น เข้าใจง่ายขึ้น
6. เป็นการ เปลี่ยนสภาพการเรียนการสอน จากเดิมที่ครูเป็นผู้สั่งการ ใ้ช้วิธี และความคิดเห็นของครูเป็น เครื่องตัดสินมาดำเนินการสอน โดยครูเป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษา ได้ใกล้ชิดสนิทสนมกับนักเรียนมากขึ้น
7. เป็นโครงสร้างหรือโครงการที่เสนอให้ทราบรายละเอียดต่าง ๆ โดยวิธีที่แปลกและน่าสนใจ
8. เป็นวิธีการที่สามารถเลือกปฏิบัติได้
9. แบบจำลองปัญหานั้น ครูเป็นผู้จัดเตรียมและไม่จำเป็นต้องควบคุมการดำเนินงาน
10. สามารถให้ผู้ใช้ตัดสินใจอย่างอิสระได้

003424

เกี่ยวกับสถานการณ์จำลองนี้ เดวิด¹⁰ ได้นำไปใช้กับนักศึกษาระดับฝึกหัดครู ก่อนออกฝึกสอนโดยให้กลุ่มทดลองฝึกฝนไ้อยู่ 2 สัปดาห์ เพื่อศึกษาทัศนคติและพฤติกรรม ของนักเรียนฝึกหัดครูในชั้นเรียนในขณะที่ทำการฝึกสอน เปรียบเทียบกับกลุ่มที่ไม่ได้ใช้ ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. กลุ่มนักเรียนที่ฝึกใช้สถานการณ์ฝึก มีความมั่นใจในการสอนมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้ฝึก
2. กลุ่มที่ได้รับ การฝึกมีความมั่นใจในบุคลิกภาพของตนเองที่แสดงต่อนักเรียน มีความเชื่อมั่นและยอมรับตนเอง

¹⁰David Greer Tucker "The Effect of a Simulation Treatment or Attitude & Behavior of Student Teachers & Their Inner-City Classroom Pupils" Dissertation Abstracts Vol.33 No. 2 Aug.



3. กลุ่มที่ได้รับการฝึกสามารถเตรียมตัวเพื่อการฝึกสอนได้ดีกว่า
4. กลุ่มที่ได้รับการฝึกเห็นว่าการฝึกจากแบบจำลองช่วยให้ประสบผลสำเร็จในการสอนจริงมากขึ้น

รัฐโอริกอน (Oregon) มีผู้ใช้สถานการณ์จำลองในการฝึกหัดครูเป็นครั้งแรก คือ เคิร์ช¹¹ ซึ่งทำงานประจำอยู่ที่ศูนย์การวิจัยเพื่อการสอน (The Center for Research On Teaching) โดยเขาได้จำลองสภาพห้องเรียน (Simulated Classroom) ออกมาด้วยวิธีการถ่ายทำเป็นภาพยนตร์เกี่ยวกับสภาพปัญหา รวมทั้งวิธีแก้ปัญหาเหล่านั้น ๆ แล้วนำมาใช้ฝึกกับนักเรียนฝึกสอน ผลการวิจัยพบว่า สถานการณ์จำลองปัญหาที่สร้างขึ้นนี้สามารถช่วยในการฝึกฝนนักเรียนฝึกหัดครูก่อนออกทำการสอนจริงได้ผลดีมาก

ผลการวิจัยที่แสดงว่าสถานการณ์จำลองใช้ได้ผลดีในการฝึกหัดครูคือการวิจัยของ ไมเคิล¹² ซึ่งศึกษาความสามารถของนักเรียนฝึกสอนในการสังเกตพฤติกรรมของตนเองและของผู้ฝึกสอนคนอื่น ๆ โดยใช้แบบจำลองปัญหา พบว่านักเรียนฝึกสอนสามารถรวบรวมข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับตนเองโดยดูจากเทปโทรทัศน์ไม่ว่าจะเป็น ข้อมูลทางบวกหรือลบต่อความสัมพันธ์ของพฤติกรรมในการสอน ข้อมูลและการค้นพบนี้เป็นเครื่องช่วยแนะนำผู้ฝึกสอนให้สามารถปฏิบัติงานในการสังเกต การรวบรวมข้อมูลสำหรับตัวเองและมีปัญหาที่ต้องใช้เวลามากในการปฏิบัติ การที่ได้สังเกตด้วยตนเองและรวบรวมข้อมูลดังกล่าวสามารถทำให้นักเรียนฝึกสอนมีอิสระภาพในการคิด และมีแนวทางเป็นของตนเอง

เซอร์¹³ ได้ศึกษาการเตรียมตัวครูในการแก้พฤติกรรมต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาซึ่งจะพบในขณะที่ทำการสอนโดยใช้วิธีการสร้างสถานการณ์จำลองปัญหาขึ้น 20 สถานการณ์พร้อม

¹¹Kersh, Best Y. "The Classroom Simulation" Journal of Teacher Education 15 March 1963 p.110.

¹²Michael Eugene Carl, "The Self-Coding Accuracy of Student Teacher Using Selected Categories of Teacher Talk From Guided Self Analysis and VTR. Dissertation Abstract: 1972, 2210-2211 A.

¹³Cherry Kendrick, "A behavior Management Simulation Model for Preservice Teacher Training," Dissertation Abstracts., 32:5087A, March 1972.

ทั้งเสนอแนะในการแก้ปัญหา ผลการศึกษาพบว่า สถานการณ์จำลองปัญหานี้สามารถ
เตรียมให้ครูใหม่คิดหาวิธีแก้ปัญหาล่วงหน้าก่อนออกทำการสอนจริง ทำให้เกิดแนวคิด
ที่ดีและเป็นการสร้างประสบการณ์ของปัญหาบางประการซึ่งตัวครูเองอาจประสบใน
เวลาที่ได้เกี่ยวข้องกับนักเรียนและต้องทำการแก้ปัญหานั้นด้วยตนเอง

แอ็บท¹⁴ ใ้รายงานถึงประโยชน์ของแบบจำลองปัญหาว่าก่อให้เกิดทักษะและ
ความรู้อื่นจะนำไปใช้ได้ในชีวิตจริงและเห็นว่าแบบจำลองปัญหาจะช่วยสร้างประสบการณ์
อันมีประโยชน์แก่ผู้ฝึกฝนเป็นอันมาก

สำหรับ การเว่ย¹⁵ ใ้รายงานประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้สถานการณ์จำลอง
ว่าช่วยทำให้ผู้ฝึกได้รับความเพลิดเพลิน สนุกสนาน เป็นเทคนิคการสอนที่กระตุ้นความสนใจ
ของนักเรียนได้ดีกว่าวิธีอื่น ๆ

ในด้านการสอนภาษาต่างประเทศ ลีโอพอลโด¹⁶ ใ้นำสถานการณ์จำลองไปใช้
ในด้านฝึกกิจกรรมและการแก้ปัญหาการสอนของครู และสรุปผลได้ว่า

- สถานการณ์จำลองเป็นเทคนิคที่มีประโยชน์ในการฝึกฝนการสอนภาษา
ต่างประเทศ
- ครูที่ใช้สถานการณ์จำลองจะมีความสามารถในการแก้ปัญหาการสอนได้
เป็นอย่างดี
- การใช้สถานการณ์จำลองอาจารย์รวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของโครงการสอน
ภาษาต่างประเทศ

¹⁴ Abt. Clark C., "Twentieth Century Teaching Technique,"
Dissertation Abstract, Vol. 30 No.1 Aug. 1966.

¹⁵ Garvey, Dale M. "A Preliminary Evaluation of Simulation,"
A paper presented at 46 th Annual Meeting of the Nation Council for
the Social Studies, Cleveland, Ohio 23-26 November 1966 18 pp.

¹⁶ Leopoldo Joseph, Macias "The Use of Simulation in Foreign
Language Teacher Education in Activity-Specific Teaching Simulation,"
Dissertation Abstracts 33: 1567-1568 A., October 1972.

อีกผู้หนึ่งที่ไ้วิจัยเกี่ยวกับเรื่องของการใช้สถานการณ์จำลองและเห็นว่ามีคุณประโยชน์มาก คือ ซาลวาเตอร์¹⁷ เขามีความเห็นว่าการจำลองจะเป็นเครื่องมือที่ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ในสภาพการณ์ที่ไม่มีการบังคับ ผู้ที่ฝึกจะมีโอกาสและอิสระเต็มที่ในความคิดเห็นของตนในสภาพการณ์ต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นอาจมีวิธีปฏิบัติแตกต่างกันออกไปหลายวิธี ข้อสรุปผลดังกล่าวแล้วได้จากการทดลองใช้สถานการณ์จำลองกับนิสิตที่อยู่ในโครงการแนะแนวของมหาวิทยาลัยในนิวยอร์ก (State University of New York)

นอกจากนี้สถานการณ์จำลองยังสามารถใช้เป็นวิธีการเพื่อความสามารถในการตัดสินใจ ดังที่ โจฮันนา¹⁸ ได้ทดลองใช้สถานการณ์จำลองในรูปการแสดงบทบาท (Role Playing) และเทคนิคการสืบสอบ (Inquiry Techniques) ในการศึกษาความสัมพันธ์ทางอารมณ์ว่ามีผลต่อทัศนคติของผู้ประกอบอาชีพครูหรือไม่ และศึกษาความสามารถในการตัดสินใจในระหว่างใช้การแสดงบทบาทโดยใช้กลุ่มทดลองสังเกตการแสดงบทบาทจากเทปโทรทัศน์ พบว่าการใช้วิธีการแสดงบทบาทนี้ ประสบความสำเร็จในการนำเอาอธิบายถึงความสัมพันธ์ทางอารมณ์กับทัศนคติ และยังแสดงถึงความสามารถในการตัดสินใจในเรื่องของการแสดงบทบาทแต่ละเรื่องด้วย และได้สรุปคุณค่าของการใช้ดังนี้

- สถานการณ์จำลองและการแสดงบทบาทสามารถนำมาใช้ในการฝึกหัดครูได้เป็นอย่างดี
- การแสดงบทบาทเป็นวิธีการที่สามารถใช้เพื่อรวบรวมความคิดเห็นของผู้

¹⁷ Salvator J. Pappalardo "An Investigation of the Efficacy of "In-Basket" and Role-Playing Variation of Simulation Technique for Use in Counselor Education," Dissertation Abstract, 33:2721A, December 1972.

¹⁸ Johanna, Selma Kasis Lemlech, "Affective Involvement in inquiry Methology Using Role-Playing in Teacher Education," Dissertation Abstract, Vol.31 No.5. Nov. 1970.

รวมกิจกรรม และสังเกตกิจกรรมอย่างกว้าง ๆ อาจใช้ในการวิจัย ความต้องการของผู้เรียนเป็นการ เปิดแนวทางใหม่ในการประเมินผล ภาย

ในการทดลองใช้สถานการณ์จำลองสอนกลุ่มบุคคลที่จะเป็นครู แอนเดอร์สัน¹⁹ ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อจะศึกษาการวิเคราะห์และการพัฒนา การสอน โดยใช้สถานการณ์จำลองเปรียบเทียบกับการสอนแบบบรรยายโดยใช้ตัวอย่าง ประชากรนักเรียนระดับประถมและมัธยมของวิทยาลัยการศึกษาแห่งชาติ สี่เวนนาคัน มลรัฐอิลลินอย กลุ่มทดลองใช้นักเรียน 54 คน ทำการสอนด้วยสถานการณ์จำลองเกี่ยวกับ เกมส์ เปรียบเทียบกับนักเรียนอีกกลุ่มหนึ่งจำนวน 18 คน โดยใช้การสอนแบบธรรมดา ใช้เวลาทดสอบหนึ่งเดือน ผลการวิจัยพบว่า การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองได้ผลดีกว่า การสอนโดยวิธีบรรยาย โดยผู้เรียนจะมีความสามารถสูงขึ้น ช่วยให้ครูสามารถแก้ไขปัญหาค ความบกพร่องในการเตรียมการสอนได้ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจถึงหน้าที่ในการอยู่ร่วมกัน จึงนับได้ว่าการใช้สถานการณ์จำลองช่วยในการปรับปรุงการเตรียมการสอนของครูได้

ข. การวิจัยที่เกี่ยวกับปัญหาการเลือกและใช้สื่อการสอน

ในปี 2510 สุรัชย์ สิกขามณฑิต²⁰ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสำรวจปัญหาและ ความต้องการวัสดุทัศนวัสดุในการฝึกสอน ของนิสิตฝึกสอนระดับปริญญาตรี วิทยาลัยวิชาการศึกษา ปีการศึกษา 2510 โดยมีมุ่งศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเลือก การผลิต และการใช้วัสดุ ทัศนวัสดุ โดยส่งแบบสอบถามไปยังนิสิตฝึกสอนจำนวน 500 คน และอาจารย์นิเทศก์จำนวน

¹⁹ Roberta Thomson Anderson "Development and Analysis of a Simulation Device for Teaching Group Member Roles to Prospective Teacher," Dissertation Abstracts 1972, 2220A.

²⁰ สุรัชย์ . สิกขามณฑิต "การสำรวจปัญหาความต้องการ วัสดุทัศนวัสดุในการฝึกสอน ของนิสิตฝึกสอนระดับปริญญาตรี"วิทยาลัยวิชาการศึกษา 2510 วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร 2510.

119 คน ผลการวิจัยสรุปดังนี้

- นิสิตฝึกสอนส่วนมากทำสื่อทัศนวัสดุขึ้นใช้เอง มีความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือก การเตรียมอุปกรณ์การสอนพอสมควร
- วัสดุอุปกรณ์ที่โรงเรียนมีไม่เพียงพอให้เลือกใช้ นิสิตขาดความรู้ และทักษะในการผลิตสื่อทัศนวัสดุขึ้นใช้เอง
- นิสิตประสบปัญหาเกี่ยวกับการใช้เครื่องมือประเภทอุปกรณ์ เพราะไม่ได้รับฝึกเพียงพอ และสภาพแวดล้อมของห้องเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้
- นิสิตฝึกสอนมีทักษะในการใช้สื่อทัศนวัสดุไม่เพียงพอ
- นิสิตต้องการความช่วยเหลือให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเลือก การผลิตและการใช้สื่อทัศนวัสดุและอุปกรณ์ทั้งหลาย

ในเรื่องปัญหาการเลือกและการใช้สื่อการสอนนี้ จิตรบรรจง สมครุฑ²¹ ได้ทำการศึกษาและสรุปสาเหตุที่ครูไม่ใช้สื่อการสอนไว้ว่า

1. มีอุปกรณ์การสอนน้อย ไม่พอกับความต้องการ ส่วนใหญ่ล่าสมัย และอยู่ในสภาพชำรุด
2. ขาดงบประมาณสำหรับจัดซื้อเพิ่มเติม
3. ขาดความรู้และทักษะในการเลือก การผลิตและการใช้สื่อการสอน
4. เกรงว่าจะต้องรับผิดชอบ เมื่อสื่อทัศนวัสดุชำรุดในระหว่างการใช้

นิพนธ์ ศุขปรีย์²² ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาสถานภาพเกี่ยวกับการผลิต

²¹ จิตรบรรจง สมครุฑ "การสำรวจปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานของหน่วยสื่อทัศนศึกษาของโรงเรียนฝึกหัดครู และวิทยาลัยครูทั่วประเทศ ปีการศึกษา 2510" ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต หน้า 120-121.

²² นิพนธ์ ศุขปรีย์ "การศึกษาสถานภาพเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อทัศนวัสดุของครูสอนระดับประถมศึกษา ในเขตอำเภอพระนครศรีอยุธยาปีการศึกษา 2511" ปรินิพนธ์วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร 2512"

และการใช้วัสดุทัศนวัสดุของครูสอนระดับประถมศึกษา ในเขตอำเภอพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2511" โดยส่งแบบสอบถามไปยังครูจำนวน 379 คน เจ้าหน้าที่โสตฯ 57 คน เพื่อมุ่งศึกษาถึงสภาพและปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการเลือก การผลิต และการใช้ วัสดุทัศนวัสดุผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ครูส่วนใหญ่ผลิตอุปกรณ์ขึ้นใช้เอง วัสดุที่นำมาผลิตหาได้จากที่มีในท้องถิ่น
2. แหล่งบริการ วัสดุทัศนศึกษามีประโยชน์มาก
3. ครูส่วนใหญ่มีความสนใจในการแสวงหาความรู้ทางด้าน วัสดุทัศนศึกษา
4. ครูส่วนใหญ่มีปัญหาในเรื่องการเลือกและใช้วัสดุทัศนวัสดุ เพราะไม่มีความรู้และทักษะ ชาญช่วยเหลือให้คำแนะนำ

ต่อมาในปี 2514 วีระ โรจนรุ่งสัจย์²³ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความต้องการ และปัญหาของนักเรียนฝึกหัดครู ป.กศ. เกี่ยวกับการใช้วัสดุทัศนศึกษาในการฝึกสอนของ วิทยาลัยครูในจังหวัดพระนคร ปีการศึกษา 2513" โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาความต้องการ การการใช้วัสดุทัศนศึกษาในการฝึกสอน ได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างซึ่งมีนักเรียน ฝึกสอนจำนวน 326 คน และกลุ่มตัวอย่างอาจารย์นิเทศก์ 52 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า นิสิตฝึกสอนส่วนมากประสบปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนดังนี้

1. ขาดทักษะในการใช้สื่อการสอนประเภท เครื่องมือ
2. ไม่มีเวลาเตรียมตัวก่อนใช้
3. ขาดคำแนะนำในการใช้

ในปีเดียวกัน สันต์ วรศิริ²⁴ ได้ศึกษาปัญหาการใช้วัสดุทัศนวัสดุของครูผู้สอนใน

²³วีระ โรจนรุ่งสัจย์ "ความต้องการและปัญหาของนักเรียนฝึกหัดครู ป.กศ. เกี่ยวกับการใช้วัสดุทัศนศึกษาในการฝึกสอนของวิทยาลัยครูในจังหวัดพระนคร ปีการศึกษา 2513" วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต 2514.

²⁴สันต์ วรศิริ "การศึกษาสภาพเกี่ยวกับการผลิตและการใช้วัสดุทัศนวัสดุของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในจังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2513" วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต หน้า 99-101.

ระดับประถมศึกษาในจังหวัดนครปฐม พบว่าครูส่วนใหญ่มีปัญหาดังต่อไปนี้คือ

1. ภาครัฐให้คำแนะนำในการใช้วัสดุ
2. ไม่สามารถหาวัสดุได้ตรงตามความมุ่งหมาย
3. ทางโรงเรียนมีวัสดุน้อย
4. ขาดความรู้และประสบการณ์ในการใช้วัสดุ
5. ชั้นเรียนมีจำนวนนักเรียนมากเกินไป
6. ไม่มีเวลาเตรียมตัวก่อนใช้วัสดุ

ในปี 2517 ชีระศักดิ์ ลิขิตวัฒน์ เศรษฐ²⁵ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาสถานภาพเกี่ยวกับการผลิตและการใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ของครูผู้สอนในระดับประถมศึกษาที่มีประณปลาย สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี" สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ครูส่วนใหญ่ไม่สามารถเลือกใช้อุปกรณ์ได้ตรงกับจุดมุ่งหมาย
2. ขาดทักษะและความรู้ในการเลือก การผลิตและการใช้
3. ไม่มีเวลาเตรียมตัวล่วงหน้าก่อนใช้ และไม่มีเวลาเลือก
4. ในด้านค่าใช้จ่ายแหล่งบริการ ครูส่วนใหญ่ต้องการทราบแหล่งบริการเพิ่มขึ้น และเห็นว่า แหล่งบริการให้ประโยชน์ในการเรียนการสอนมาก

และในปีเดียวกันนั้นเอง ภรณ์ ทรนพัฒน์กุล²⁶ ได้ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเลือก การผลิต และการใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ของอาจารย์ในวิทยาลัยครูส่วนกลางพบว่า มีปัญหาเกี่ยว

²⁵ชีระศักดิ์ ลิขิตวัฒน์ เศรษฐ "การศึกษาสถานภาพเกี่ยวกับการผลิตและการใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ของครูผู้สอนในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งมีประณปลาย สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี" ปรินญาณิพนธ์ วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร 2517.

²⁶ภรณ์ ทรนพัฒน์กุล "ปัญหาเกี่ยวกับการเลือก การผลิต และการใช้วัสดุทัศนูปกรณ์ของอาจารย์ในวิทยาลัยครูส่วนกลาง 2516" ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต 2517.

กับการเลือกและใช้สื่อการสอนดังนี้

1. ปัญหาในการเลือกใช้สื่อการสอนไม่ตรงกับเนื้อหาวิชาในบทเรียน
2. ไม่ทราบแหล่งวิชาที่จะเลือกหรือมีอุปกรณ์การสอนมาใช้ได้
3. ปัญหาครูไม่มีเวลาเพียงพอในการเลือกสื่อการสอน
4. ปัญหาในการจัดลำดับอุปกรณ์
5. ปัญหาในการควบคุมชั้นขณะสอนโดยใช้สื่อการสอน
6. ปัญหาครูขาดทักษะในการใช้เครื่องมือ
7. ปัญหาในเรื่องความเหมาะสมของห้องเรียน
8. ปัญหาผู้บริหารห่วงแค้นและไม่ให้ความร่วมมือในการใช้สื่อการสอน

วรวิทย์ วสันตสารกร²⁷ ได้สอบถามความเห็นจากครูใหญ่และอาจารย์ใหญ่ พบปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน สรุปได้ดังนี้

1. เครื่องมือบางอย่างครูใช้ไม่เป็นหรือไม่กล้าใช้ ครูที่ใช้เป็นก็ต้องสอนเต็มเวลา และเครื่องมือทางไสตบางชนิดไม่มีห้องที่จะใช้โดยเฉพาะ ต้องโยกย้ายเป็นการไม่สะดวก
2. โรงเรียนทั่วไปยังขาดอาคารสถานที่ห้องเรียนเฉพาะที่จะใช้
3. ครูไม่มีเวลาจัดหาอุปกรณ์ ที่มีอยู่ก็มักไม่สอดคล้องกับบทเรียน
4. อุปกรณ์บางชนิดมี แต่ครูไม่ใช้เพราะคิดว่า ใช้หรือไม่ใช้ก็ผลเท่ากัน จึงไม่อยากเหนื่อย ๆ

จากการสำรวจปัญหาการใช้สื่อการสอนในโรงเรียนของกรมวิชาการ พบว่ามีปัญหามากในเรื่อง

²⁷วรวิทย์ วสันตสารกร "งบประมาณทางอุปกรณ์การสอน และตำแหน่งครูไสตทัศนศึกษา" ไสตทัศนศึกษา ฉบับที่ 1 หน้า 2



1. ครูขาดการฝึกฝนในการใช้ ไม้แท่งขณะที่ตีเพียงพอในการใช้
2. โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดแคลนอุปกรณ์ โดยเฉพาะประเภท เครื่องมือ
3. โรงเรียนไม่มีแหล่งกลางให้บริการด้านวัสดุอุปกรณ์
4. ครูส่วนใหญ่กลัวว่าอุปกรณ์การสอนที่ขี้นมาจะชำรุดเสียหาย จึงไม่ค่อยใช้กัน

ส่วนการวิจัยในต่างประเทศนั้น ในปี ค.ศ. 1957 เมนเบค²⁸ (Menbeck) ได้ศึกษาปัญหาของนิสิตฝึกสอนในโรงเรียนมัธยม 10 แห่ง พบปัญหาเกี่ยวกับวิธีการสอนที่สำคัญคือ

1. ปัญหาความคล่องแคล่วในการใช้ ใสศัทสน์วัสดุแต่ละประเภท
2. ปัญหาความแตกต่างในวิธีการสอน ของแต่ละบุคคล
3. ปัญหาการจัดใสศัทสน์วัสดุและ กิจกรรมเพื่อให้บรรลุถึงจุดหมายที่ตั้งไว้
4. ปัญหาการใช้ใสศัทสน์วัสดุ

ในปี ค.ศ. 1958 Maurice B. Camp²⁹ ได้ศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวกับการใช้ใสศัทสน์วัสดุโดยมีความมุ่งหมายจะหาว่าอะไร เป็นสิ่งสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการใช้ใสศัทสน์วัสดุของครู ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ จำนวนครู 210 คน และผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 84 คน เก็บข้อมูลด้วยการส่งแบบสอบถาม แล้วหาคาคความแตกต่างโดยการใช่ไควสแคว พบว่า

1. การใช้ใสศัทสน์วัสดุของครูจะสัมพันธ์กับความรู้ในการใช้ กล่าวคือ ครูที่มีความรู้ในการใช้ใสศัทสน์วัสดุน่าจะใช้ประกอบการสอนมาก

²⁸ Maurice W. Membeck "A Study of Critical Incidents in Effective Secondary School Teaching as Conceived by Pupils and Faculty" Research Bulletin I: 13-15, 1957.

²⁹ Maurice B. Camp. Some Factors Related to the Utilization of A-V Materials, with Suggestions for Teacher Preparation in this Area" Dissertation Abstracts, 18; 155, 1958.

2. ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการฝึกใช้โสตทัศนวัสดุในระยะเวลาฝึกสอน มีความจำเป็นและสำคัญมาก และมีอิทธิพลต่อการใช้เมื่อออกมาเป็นครู
3. ทั้งผู้บริหารและครูเห็นว่า วิชาโสตทัศนศึกษาเบื้องต้นมีความจำเป็นและควรจะต้องบังคับให้ครูทุกคนเรียน
4. โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว โสตทัศนวัสดุอุปกรณ์และการบริการในโรงเรียนยังไม่เพียงพอ

จากการศึกษาปัญหาของครูสอนภาษาอังกฤษในรัฐเท็กซัส ซัลลิแวน³⁰ พบว่า ปัญหาในการใช้โสตทัศนวัสดุ เป็นปัญหาที่สำคัญในการสอนภาษาอังกฤษ ปัญหาที่พบได้แก่

1. สภาพของโสตทัศนวัสดุทั้งประเภทวัสดุ (Software) และประเภทเครื่องมือ (Equipment) อยู่ในสภาพที่ไม่ดี
2. ครูผู้ใช้สื่อการสอน ขาดความรู้และไม่ประสบความสำเร็จเพียงพอ

มิเกล³¹ ได้ศึกษาปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูในโรงเรียนเกษตรกรรม พบปัญหาที่สำคัญคือ

1. ปัญหาเรื่องงบประมาณในการจัดซื้อหรือเช่าโสตทัศนวัสดุมาใช้
2. ปัญหาการขาดแคลนสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเรื่องที่จะสอน

จากการศึกษาปัญหาของครูใหม่ในรัฐเท็กซัส คลินตัน³² พบว่าครูส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนดังนี้

³⁰Pat, Sullivan "Instructional Problems of Texas Secondary English Teachers," Dissertation Abstracts, Vol.25, No.5 1964 p.2874-5.

³¹Mikhail, Fouad Ragheb, "The Use of Selected A-V Materials by Teacher of Vocational Agriculture in Wisconsin; Dissertation Abstracts, 3:555, 1960.

³²Clinton, Thomas Allan "A Study of Problems Encountered by one Hundred Graduated of East Texas State University and the Functional Relationship between: Problems and the Teacher Education Program. Dissertation Abstracts: 1966 : 1638A.

1. ความยากลำบากในการใช้โสตทัศนอุปกรณ์
2. ความยากลำบากในการหาแหล่งโสตทัศนอุปกรณ์และแหล่งวัสดุที่ดี
3. ไม่มีเวลาในการเตรียมการสอนอย่างเพียงพอ
4. ปัญหาการใช้โสตทัศนวัสดุแสดงให้เห็นนักเรียนทุกระดับชั้น
5. ความยากลำบากในการใช้โสตประเภทเครื่องมือ

ในปี ค.ศ.1964 Sister Mary Ruchardine Quisk³³ วิจัยเรื่อง

" An Analysis of the Use of A-V Materials in Catholic School "

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจการใช้อุปกรณ์การสอนในโรงเรียนประถมศึกษาคาทอลิก ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ครูส่วนใหญ่ชอบใช้อุปกรณ์ง่าย ๆ ที่เคยใช้กันมาก่อน เช่น กระดานดำ บัตรคำ แผนที่ ลูกโลก รองลงมา ก็มีการใช้ภาพยนตร์ ฟิล์มสตริป เทปบันทึกเสียงและแผ่นเสียง นอกจากนี้ครูมักพบปัญหาที่ยากในการใช้อุปกรณ์ เนื่องจากมักไม่ค่อยได้รับการสนับสนุนทางการเงิน ขาดวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ และสภาพห้องเรียนไม่อำนวยความสะดวกให้

ในปีถัดมา เดอ เคฟเฟอร์³⁴ ได้ศึกษาปัญหาในการใช้โสตทัศนวัสดุของครูพบว่า ปัญหา ดังนี้

1. ขาดแคลนโสตทัศนวัสดุประเภทเครื่องมือ
2. ขาดเงินในการจัดซื้อโสตทัศนวัสดุ
3. ขาดห้องเรียนที่มีความเหมาะสมกับการใช้โสตทัศนวัสดุ
4. ขาดความรู้ความชำนาญในการผลิตและการใช้โสตทัศนวัสดุ
5. ไม่ทราบแหล่งโสตทัศนวัสดุ

³³Sister Mary Richardine Quisk: "Analysis of the Use of A-V Materials in Catholic Elementary School " Dissertation Abstract: 16,3111.

³⁴De Kieffer, Robert E., Audio-Visual Instruction, The Center for Applied Research in Education, Inc., N,Y, 1965, p.86.